

ใบความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและเจตนาเพื่อให้ถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสมตามแต่ละประเภท

๑. การอ่านบทความ

การอ่านบทความ ผู้อ่านควรเน้นเสียงหนักเบาและการทอดจังหวะที่เหมาะสม เพื่อสร้างความ น่าสนใจ

๒. การอ่านนิทาน

นิทาน คือ เรื่องแต่งหรือเรื่องที่เล่าต่อกันมา เพื่อความสนุกสนาน แฝงข้อคิด มีวิธีการอ่านดังนี้

๑. เลือกนิทานที่มีเนื้อหาและภาษาที่ง่ายเหมาะสมกับวัย เพศ และรสนิยมของผู้ฟัง
๒. ใช้น้ำเสียงที่ไพเราะนุ่มนวล มีความเป็นธรรมชาติ เน้นเสียงหนักเบา สอดคล้องกับ อารมณ์ของตัวละคร เช่น ใช้เสียงขาดหัวไม่สม่ำเสมอเมื่อตัวละครรู้สึกกลัว หรือหยุดเว้นจังหวะ เพื่อสร้างความน่าติดตาม
๓. แสดงสีหน้าท่าทางสอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละคร เพื่อให้ผู้ฟังมีอารมณ์คล้อยตาม
๔. ผู้อ่านควรสบตากับผู้ฟังเป็นระยะ ๆ และทั่วถึงทุกคน

๓. การอ่านเรื่องตลก

เรื่องตลก คือ เรื่องมุ่งให้เกิดความขบขันเพื่อความผ่อนคลายทั้งทางกายและใจ มีวิธีการอ่านดังนี้

๑. ผู้อ่านควรคุมสีหน้าและท่าทางให้เป็นปกติไม่หลุดหัวเราะก่อน เพราะจะทำให้ผู้ฟังไม่รู้เรื่อง
๒. ใช้น้ำเสียงมีชีวิตชีวา เน้นตรงคำสำคัญให้ชัดเจน
๓. หากผู้ฟังสนุกสนานและหัวเราะออกมา ผู้อ่านควรหยุดสักระยะ เพื่อรอให้ผู้ฟังรวบรวมสมาธิในการฟังต่อไป

๔. การอ่านเรื่องเศร้า

เรื่องเศร้า คือ เรื่องที่แสดงความผิดหวัง ความพลัดพราก และความตาย มีวิธีการอ่านดังนี้

๑. ผู้อ่านจินตนาการเป็นตัวละครนั้น เลือกใช้น้ำเสียงแผ่วเบาคล้ายคนสะอื้น และเน้นตรงคำ สำคัญที่เป็นต้นเหตุของความเศร้า
๒. ผู้อ่านต้องควบคุมอารมณ์ ไม่สะอื้นจนอ่านออกเสียงต่อไม่ได้

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง คือ การอ่านตามจังหวะและท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละ ประเภท มุ่งให้ผู้ฟังได้รสรสทางภาษา มีวิธีการออกเสียงได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. ออกเสียงอย่างร้อยแก้ว จะออกเสียงเหมือนการพูดปกติ แต่จะมีจังหวะตามลักษณะของบท ร้อยกรองแต่ละประเภท

๒. ออกเสียงอย่างทำนองเสนาะ จะเล่นเสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา สั้น-ยาว การเอื้อนเสียง การ ทอดเสียง การ เน้นเสียง ตามท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละประเภท

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง มีหลักการดังนี้

๑. อ่านออกเสียงให้ดังเหมาะสมกับสถานที่และจำนวนผู้ฟัง
๒. อ่านคล่อง ออกเสียง ร ล และค ควบกล้ำ ถูกต้อง ชัดเจน
๓. กำหนดจังหวะการอ่านถูกต้องตามรูปแบบฉันทลักษณ์
๔. เลือกใช้น้ำเสียงให้สัมพันธ์กับเนื้อหาของบทร้อยกรอง

๕. อ่านด้วยความรู้สึกซาบซึ้งในคุณค่าของบทหรือกรอนแต่ละชนิด ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น

๑. กลอน

กลอนบทละคร กลอนบทละคร เป็นกลอนที่ใช้แสดงละคร มีลักษณะบังคับเหมือนกลอนสุภาพ

กลอนเสภา กลอนเสภา เป็นกลอนลำนำใช้ขับร้อง มีลักษณะบังคับเหมือนกลอนสุภาพ แต่จะใช้คำขึ้นต้นว่า ครานี้ หรือ จะกล่าวถึง

กลอนบทละครและกลอนเสภา มีวิธีการอ่านเหมือนกลอนสุภาพ ดังนี้

๑. แบ่งการออกเสียงเป็น ๓ จังหวะ คือ ๓ คำ ๒ คำ และ ๓ คำ ตามล าดับ

๒. คำสุดท้ายของวรรคที่เป็นเสียงจัตวา ต้องเอื้อนเสียงสูงเป็นพิเศษ

๓. คำสุดท้ายของบทต้องเอื้อนเสียงต่ำเป็นพิเศษ

๔. หากมีพยางค์เกินแผนบังคับต้องรวบเสียงคำนั้น ๆ ให้สั้น ตัวอย่าง

กลอนสุภาพ/แปดคำ/ประจำบ่อน	อ่านสามตอน/ทศวรรค/ประจักษ์แดลง
ตอนต้นสาม/ตอนสอง/สองแสดง	ตอนสามแจ้ง/สามคำ/ครบจำนวน
กำหนดบท/ระยะ/กะสัมผัส	ให้ฟาดฟัด/ชัดความ/ตามกระสวน
วางจังหวะ/กะทำนอง/ต้องกระบวน	จึงจะชวน/ฟังเสนาะ/เพราะจับใจ
(ประชุมลำนำ ของ หลวงธรรมาภินันท์ (ถึก จิตรถึก))	

๒. โคลง

โคลงสี่สุภาพ โคลงสี่สุภาพ มีวิธีอ่านดังนี้

๑. วรรคหน้าของแต่ละบาทให้อ่านออกเสียง ๒ จังหวะ คือ ๒ คำ และ ๓ คำ วรรคหลังบาท ที่ ๑ และ ๓ อ่าน ๑ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ แต่ถ้ามีคำสร้อยก็เพิ่มอีก ๑ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ วรรคหลังบาทที่ ๒ อ่าน ๑ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ และวรรคหลังบาทที่ ๔ อ่าน ๒ จังหวะ จังหวะละ ๒ คำ

๒. คำท้ายวรรคที่เป็นเสียงจัตวาต้องเอื้อนเสียงสูงเป็นพิเศษ

๓. เอื้อนวรรคหลังบาทที่ ๒ ให้เสียงต่ำกว่าปกติ

๔. หากมีพยางค์เกินแผนบังคับต้องรวบเสียงคำนั้น ๆ ให้สั้น

ตัวอย่าง

เจ็ดวัน/เว้นดีดซ้อม	ดนตรี
อักขระ/ห้าวันหนี	เน้นช้า
สามวัน/จากนารี	เป็นอื่น
วันหนึ่ง/เว้นล้างหน้า	อับเศร้า/ศรีหมอง
(โคลงโลกนิติ ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)	

ที่มา : <http://www.truelookpanya.com/learning/detail/๓๑๗๒๒>